

Vårdhygienisk Eftermiddag Regionen 24-10-08

REGION
SÖRMLAND

Varför Basala Hygien och klädregler?

Vi tar det från början...

Vad gör oss sjuka?

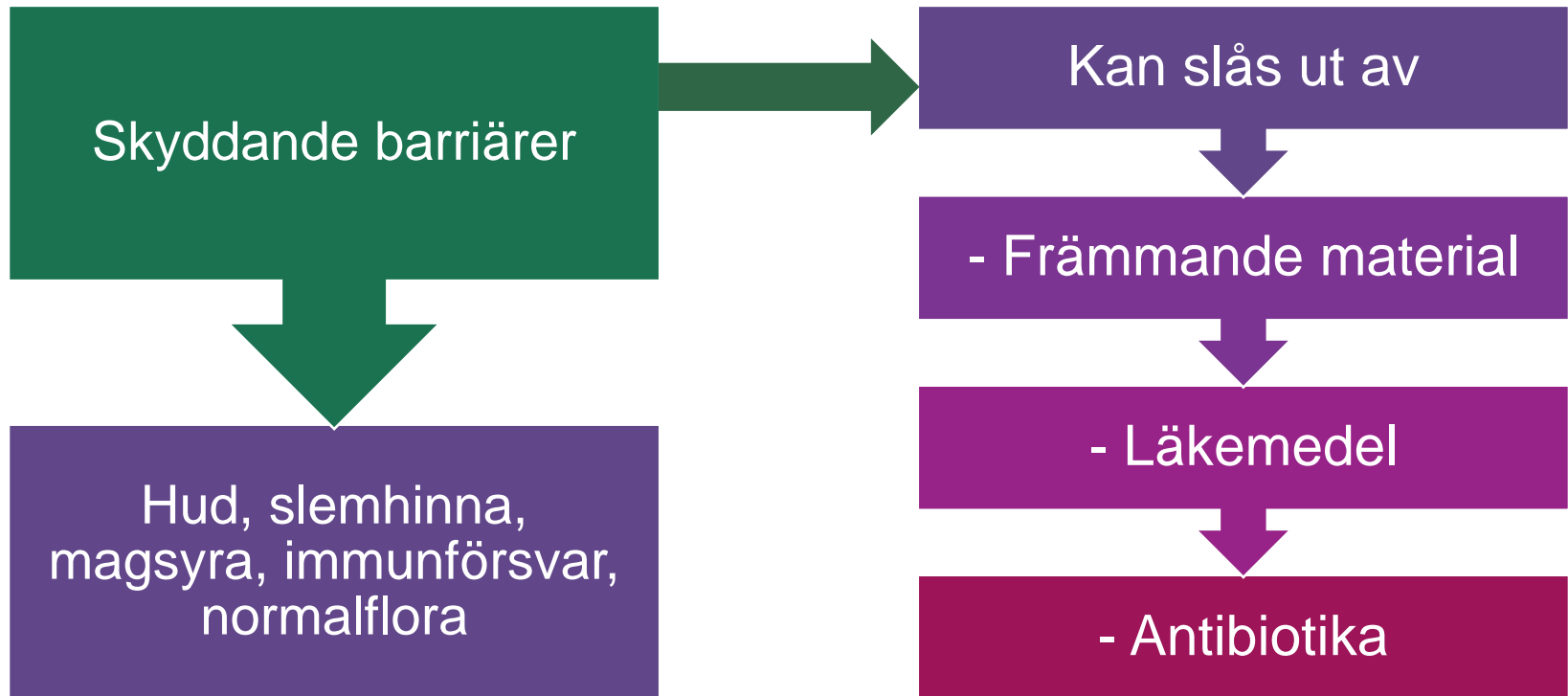
Vår egen normalflora hamnar på fel ställe (Endogen smitta)

- Hudbakterier i sår → Sårinfektion
 - Näsbakterier i lungan → Lunginflammation
 - Tarmbakterier i urinen → Urinvägsinfektion
-

Smittor från andra och vår omgivning (Exogen smitta)

- Bakterier
 - Mest virus
-

Varför blir vi inte alltid sjuka?

Smittvägar

Droppsmitta

Hosta, nysning, kräkning

Kontaktsmitta

Direktkontakt, händer, ytor och saker

Helt dominerande

Luftburen smitta

Små droppar, Aerosoler håller sig svävande i timmar.

Exv, Mässling, vattkoppor, tuberkulos.

Smitta via mat och dryck

Kan sprida magsjuka till många

Smittvägar

Blodsmitta

Tarmsmitta

Hur bryter vi smittvägar?

REGION
SÖRMLAND

Hur bryter vi smittvägar?

BHK

Städning

Rengöring och desinfektion

Ändamålsenliga lokaler

Kohortvård

Sätt stopp för smittan

**Socialstyrelsens författning Basal Hygien
i vård och omsorg (SOSF 2015:10)**

Tillämpas av ALL vårdpersonal

**Krav på god hygienisk standard
finns även med i Hälso- och sjukvårdslagen**

SOSFS 2015:10

**REGION
SÖRMLAND**

Nu blir det film!

BASAL HYGIEN I VÅRD OCH OMSORG

REGION
SÖRMLAND

Reflektioner på filmen..

- Upplever ni att man gör rätt?
- Vilka är de svåraste momenten att göra rätt på?
- Påminner ni era kollegor?

Risikfaktorer för spridning av smitta

- **När kroppsvätskorna kommer ut i miljön** (hosta, nysningar, kräkningar, diarré stora vätskande sår)
- Bristande städning
- Dålig följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Vad säger vårdhandboken?

Följande riskfaktorer kan öka risken att både få och/eller sprida smittämnen:

- Hosta vid luftvägsinfektion
- Diarré och/eller kräkningar
- Stora blödningar
- Sårinfektioner och stora hudskador
- Feber kombinerat med blåsor och hudutslag
- Nedsatt kognitiv förmåga (svårigheter att följa och förstå uppmaningar)
- Urinvägskateter, infarter och dränage

Vård utomlands utgör en ökad risk för bärarskap av [multiresistenta bakterier](#) (MRB). Tidig upptäckt kan vara av stor betydelse för vården. MRB-screening av patienter vårdade utanför Norden bör därför utföras enligt lokala riktlinjer. Vissa smittsamma sjukdomar regleras i smittskyddslagen och för dessa kan särskilda regler gälla, till exempel att de måste smittspåras enligt lag.

Fundera på:

- Hur gör ni på din arbetsplats?
- Finns det något ni kan förbättra?
- Brukar ni påminna varandra?

REGION
SÖRMLAND

Bevara renhetsgraden hela vägen fram till patienten

<https://www.youtube.com/watch?v=-zOVcZ1vNuU>

Skulle du agera annorlunda

Egenkontroll av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler

Som ett led i egenkontrollen bör återkommande självskattningar och observationer av vård- och omsorgspersonalens följsamhet till basala hygienrutiner genomföras.

Observation
Självskattning

Utifrån de resultat som uppnås utifrån självskattning och observation kan avvikelser identifieras som behöver återkopplas till ansvarig chef för att därefter åtgärdas.

Material för hygienombud och chefer

Här finns material att använda för dig som vill undervisa/ informera och arbeta med vårdhygien på din arbetsplats. Materialet syftar till att höja kunskap och medvetenhet om vårdhygiens betydelse inom vård och omsorg. Vi hoppas att detta material ska hjälpa till att skapa intressanta och verksamhetsnära diskussioner på er arbetsplats.

Har du ideér om material är du varmt välkommen att höra av dig.

E-post: vardhygien@regionsormland.se

Mätningar av följsamhet till BHK –

[Egenkontroll av följsamhet till Basala hygienrutiner och klädregler](#) (pdf)

[Protokoll - Följsamhet till Basala hygienrutiner och klädregler](#) (pdf)

Självskattning –

[Självskattning för basala hygienrutiner och klädregler - Instruktion](#) (pdf)

[Självskattning för basala hygienrutiner och klädregler - Blankett](#) (pdf)

Självskattning Basala hygien- och klädregler

Skattningen gäller patient/omsorgstagar-nära arbete hos den första patient/omsorgstagare som du hjälpte under ditt arbetspass. **Tänk på att vara självkritisk och ärlig i ditt svar.**

Vårdenhet: _____

Datum: _____

Vad jag gjorde under arbetsmomentet hos patienten/omsorgstagaren:

Vid arbetsuppgiften använde jag:

Handdesinfektion före arbetsmomentet

Nej

Ej aktuellt

Handdesinfektion efter arbetsmomentet

Handskar

Plastförkläde/skyddsrock

Vid arbetsuppgiften hade jag:

Kortärmad arbetsdräkt

Underärmar och händer fria från ringar, armband, klocka

Underarmar och händer fria från stödskenor eller bandage

Korta naglar och fria från konstgjorda materiel såsom nagellack och lösnaglar

Kort eller uppsatt hår

REGION
SÖRMLAND

Blanketten delas ut oförberett och ifylls anonymt

Observationer

- **Observationer genomförs i det intervall som verksamheten bestämt.**
 - Innan observationerna utförs ska utsedd observatör (förslagsvis hygienombud) instrueras om observations metod och hur man använder protokollet.
 - **God kunskap om tillämpningen av basala hygien och klädregler är grundläggande.**
 - Personalen informeras om syftet med observationsmätningen och att den kommer att genomföras vid – för personen – okända tidpunkter.
 - **Genomför det antal observationer och i det intervall som er enhet beslutar.**
 - Mätningarna ska ske i situationer med patientnära arbete så som exempelvis; omvårdnad, behandling, undersökning etc.
-

Protokoll - Följsamhet till Basala hygienrutiner och klädregler

Observerad personal-kategori	Basala Hygienrutiner					Klädregler							
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	Sammanställning
	Spritas händerna före	Spritas händer efter	Korrekt användning av handskar vid risk för kontakt med kroppsvätskor	Korrekt användning av plastförkläde / skyddsrock	Korrekt förfarande i samtliga fyra steg gällande Basala Hygienrutiner	Överdel med kort ärm, slutar ovan armbåge	Utan ring	Utan armband / Klocka	Utan plåster, bandage, förband, stödskena eller liknande	Kort eller uppsatt hår / skägg	Korta naglar, utan konstgjort material eller nagellack	Uppsatt eller instoppad huvudduk	Max 12p - Gäller ej räknas som 1 poäng
	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej - Gäller ej	1. Ja 0. Nej - Gäller ej	1. Ja 0. Nej - Gäller ej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej	1. Ja 0. Nej - Gäller ej	
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													

Datum: _____

Enhet/avdelning: _____

Observatör: _____

Bedömning enligt

Basala Hygienrutiner

Kolumn 1 & 2: Desinfektion av händerna med handdesinfektionsmedel skall utföras direkt före och direkt efter patientnära arbete samt före och efter användning av handskar.

Kolumn 3: Handskar ska användas vid kontakt med eller risk för kontakt med kroppsvätskor. Handskar byts mellan arbete med olika patienter samt mellan olika arbetsmoment hos samma patient. Alternativet "gäller ej" väljer du om du mäter ett moment där det inte krävs handskar.

Kolumn 4: Engångsförkläde av plast eller patientbunden skyddsrock ska användas om det finns en risk för att arbetskläderna kommer i kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material. Alternativet "gäller ej" väljer du om du mäter ett moment där det inte krävs plastförkläde/skyddsrock.

Klädregler

Kolumn 1: Arbetskläderna ska ha korta ärmar och bytas dagligen samt då de blivit våta eller synligt förorenade. Korrekt arbetsklädsel fastställs av arbetsgivaren.

Kolumn 2: Händer ska vara fria från ringar för att kunna genomföra en adekvat handhygien.

Kolumn 3: Underarmar ska vara fria från klockor och armband för att kunna genomföra en adekvat handhygien.

Kolumn 4: Underarmar ska vara fria från plåster, bandage, förband, stödskena eller liknande för att kunna genomföra en adekvat handhygien.

Kolumn 5: Hår & skägg ska vara kort eller uppsatt om det är längre än axellångt eller riskerar att hänga ner.

Kolumn 6: Naglar korta och fria från nagellack och konstgjort material för att kunna genomföra en adekvat handhygien. Korta naglar menas att naglarna inte syns från handflatan. Fri från nagellack inkluderar även ofärgat nagellack.

Kolumn 7: Huvudduk ska vara instoppad i arbetsdräkten eller uppsatt på ett sådant sätt att den ej riskerar att hänga ned.

Sammanställning

Analysera resultaten och redovisa dem med alla personalgrupper vid gemensamma möten, tex APT.

Glöm inte att uppmuntra positiva utfall.

Om följsamheten inte uppfyller kraven, gör en åtgärdsplan för hur ni ska lyckas på er enhet.

Konsultera gärna Vårdhygien Sörmland vid behov.

Hur ofta görs självskattningar/observationer på din arbetsplats?

Vem ansvarar för att det blir gjort?

Vad gör man med resultatet?

Webbutbildningar

- Antibiotikasmart
- VRI-Smart
- Testa dina kunskaper
BHK

antibiotika
SMART

Antibiotikasmart® är en webbutbildning som ger kunskap om bakterier, antibiotikaresistens och rationell antibiotikabehandling.

Av Strama Stockholm med finansiellt stöd av Sveriges Kommuner och Regioner samt Nationella Strama. Kvalitetsgranskat av Stramagrupper i andra landsting och nationella Stramagruppen för tandvård. E-learning av Learnways.

  VRI-SMART

VRI-Smart® är en utbildning där du lär dig att förebygga vårdrelaterade infektioner.

STARTA

[Samverkanswebben](#) / [För vårdgivare](#) / [Smittskydd och vårdhygien](#) / [Kontaktinformation](#)

Kontaktinformation Smittskydd och Vårdhygien

Kontakt Smittskydd:

Tel: 016-10 35 85, välj knappval 1.

E-post: smittskydd@regionsormland.se

Kontakt Vårdhygien:

Tel: 016-10 35 85, välj knappval 2.

E-post: vardhygien@regionsormland.se

Telefontid:

måndag-torsdag kl. 8:00-16:00

fredag kl. 8:00-15:00

Kontaktuppgifter Vårdhygien Sörmland

Alexandra.lundberg@regionsormland.se 016-10 55 59

Henrik.wiklund@regionsormland.se 016-10 38 68

Mia.larsson@regionsormland.se 0155-22 22 02

Vardhygien@regionsormland.se

REGION
SÖRMLAND